



Datum
2019-08-30

Diariennr (åberopas)
A232.503/2019

Saknr
000

Er referens
Ju2019/01568/L4

Polismyndigheten

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian Passdatalag - en ny lag som kompletterar EU:s dataskyddsförordning (Ds 2019:5)

Polismyndigheten tillstyrker förslaget att behandlingen av personuppgifter i passverksamheten regleras i författning som kompletterar dataskyddsförordningen. En tydlig reglering gagnar såväl skyddet av enskildas personliga integritet som Polismyndighetens förutsättningar att fullgöra personuppgiftsansvaret när uppgifter behandlas i passverksamheten.

Polismyndigheten ser det som önskvärt att regleringen av personuppgiftsbehandling i passverksamheten harmoniseras med regleringen av personuppgiftsbehandling i id-kortsverksamheten (se förslag i det parallellt remitterade betänkandet SOU 2019:14 Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation). Polismyndigheten ser ett särskilt behov av att regleringen av behandling av biometriska uppgifter görs enhetlig för pass- och id-kortsverksamheten eftersom personuppgiftsbehandlingen kommer att utföras på liknande sätt i samma it-system. Regleringen kan, som också omnämns i promemorian, med fördel samordnas i samma lag och förordning för att förenkla för tillämparen.

I den föreslagna passdataregleringen görs åtskillnad mellan behandling av personuppgifter vid ärendehandläggning och behandling av personuppgifter i passregister respektive passtillståndsregister. Vilka uppgifter som får behandlas i passregistret föreslås regleras uttömmande i lag med precisering i förordning. Bland de uppgifter som ska få behandlas i passregistret anges bl.a. uppgifter om handläggningen av ärenden om pass (avsnitt 6.9.2 och 15 § första stycket punkten 11 förslag till passdatalag). I viss mån är det svårt att särskilja vilken registrering som enligt författningsförslagen ska anses tillhöra passregistret respektive ärendet. Som beskrivs i promemorian kommer samma it-system (RES) att ge stöd för såväl registerföring som ärendehandläggning. Polismyndigheten ser gärna ett klargörande av om inskannade handlingar i ärenden, såsom födelse- och medborgarskapsbevis från utländska myndigheter, kan vara en sådan uppgift om handläggningen av ärendet som också får registreras i passregistret.

I promemorian anges att det inte kommit fram att det finns något behov av att kunna behandla fingeravtryck på nya sätt, som skulle väga upp det integritetsintrång som en utvidgad behandling skulle medföra. När det gäller fingerav-

trycken föreslås därför alltså att dessa ska förstöras när passet har lämnats ut eller passansökan har återkallats eller avslagits (avsnitt 6.10.4). Polismyndigheten lyfter i sitt remissvar avseende betänkandet SOU 2019:14 fram behov av att anpassa lagstiftningen så att det blir möjligt att införa en fortsatt säker men mer effektiv digital hantering vid utfärdande av statliga fysiska identitetshandlingar, liknande det förfarande som finns i Finland. I korthet skulle en ansökan varannan gång kräva personlig inställelse och varannan gång kunna göras digitalt, i enkla ärenden där det inte behöver göras någon fördjupad utredning om den enskildes identitet eller medborgarskap. För att möjliggöra detta krävs emellertid att lagstiftningen medger registrering och lagring av fingeravtryck vid ansökan om fysisk identitetshandling, så att dessa kan återanvändas vid nästa tillfälle. Även för att säkerställa att personer inte kan inneha id-handlingar med flera identiteter krävs, utöver jämförelse med lagrade ansiktsbilder, en jämförelse med fingeravtryck som en andra faktor. Det som Polismyndigheten anför angående fingeravtryck i remissvaret över SOU 2019:14 gör sig sammanfattningsvis gällande även beträffande passverksamheten varför myndigheten hänvisar till det närmare resonemang som förs där.

Så som också framförs i Polismyndighetens remissyttrande över SOU 2019:14 är det viktigt att lagstiftningen medger att myndigheten gör registervårdande sökningar och jämförelser med stöd av biometriska uppgifter. På så sätt kan förekomsten av befintliga poster där samma individ förekommer med dubbla eller flera identiteter upptäckas även utan samband med en enskild ansökan om pass. Sådana registervårdande jämförelser behöver kunna göras inom passregistret respektive id-kortsregistret, men även mellan registren.

Polismyndigheten har hemställt till regeringen om en författningsöversyn med syfte att stärka den brottsbekämpande verksamheten, bl.a. genom bättre möjligheter att använda ny teknik för att söka fram och använda uppgift om ansiktsbild i passregister och id-kortsregister.¹ De nu föreslagna bestämmelserna om sök begränsning som ska hindra sökning med hjälp av ansiktsbild i passregistret (avsnitt 6.11 och 19 § förslag till passdatalag) bör ses över i ett sådant sammanhang. Eftersom även fingeravtryck enligt det ovan sagda behöver kunna registreras i passverksamheten bör den efterfrågade författningsöversynen också omfatta möjligheten att behandla fingeravtrycken för brottsbekämpande ändamål när det är nödvändigt och proportionerligt.

I fråga om den föreslagna regleringen om längsta tid för behandling av personuppgifter i passverksamheten och förhållandet till arkivregleringen har myndigheten följande synpunkter.

När det gäller uppgifter i passregistret ser Polismyndigheten att det kommer att vara mycket viktigt med bevarande för arkivändamål, i vart fall avseende delar av registret. Det är därför bra att möjlighet till sådant bevarande finns (26 § andra stycket förslag till passdatalag och 7 § förslag till passdataförordning). Den längsta tid som det föreslås vara tillåtet att behandla personuppgifter i passregistret som sådant blir emellertid för kort. Innehavare av resehandlingar

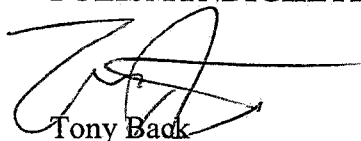
¹ Se hemställan *Stärkt brottsbekämpning med stöd av biometriska uppgifter* 2019-06-14 (Polismyndighetens dnr A296.532/2019).

förnyar normalt, men inte alltid, sina handlingar vart femte år. Med den föreslagna fristen kommer Polismyndigheten som mest att ha tillgång till två historiska ansiktsbilder på sökanden, men ibland bara en. För att uppnå en god kvalitet i den identifiering som ska göras genom jämförelse mellan sökandens nya ansiktsbild och de historiska uppgifterna i passregistret krävs att ansiktsbilder kan lagras längre tid. Det sagda gäller även för uppgift om namnteckning. Polismyndigheten föreslår att tioårsfristen för längsta tid för behandling i passregistret, i stället för ett år efter utgången av det kalenderår då passärendet handlades, ska knytas till passets giltighetstid. En sådan reglering skulle också bli enhetlig med den som föreslås gälla i id-kortsverksamheten enligt förslag i SOU 2019:14.

När det gäller uppgifter i passtillståndsregistret är promemorians förslag otydligt vad avser förhållandet till arkivregleringen. Allmänna handlingar får gallras om det finns antingen en gallringsföreskrift från Riksarkivet eller en från arkivlagen avvikande bestämmelse om gallring i lag eller förordning. Dataskyddsförordningens artikel 5.1.e med reglering av principen om lagringsminimering är inte en sådan bestämmelse som grundar rätt till gallring enligt arkivlagen. Samtidigt anges i promemorian att uppgifterna i passtillståndsregistret, med hänvisning till den dataskyddsrättsliga principen om lagringsminimering, ska gallras löpande så snart det visar sig att passtillstånd inte längre krävs för en person (s. 180). Någon särskild bestämmelse om gallring i arkivrättslig mening föreslås inte i promemorian och inte heller någon bestämmelse om längsta tid för behandling. Polismyndigheten ser gärna ett klargörande i det fortsatta lagstiftningsarbetet och förordar att begreppet gallring förbehålls det arkivrättsliga regelverket. Det är också önskvärt att regleringen utformas enligt samma principer för både passregistret och passtillståndsregistret.

Juristen Tony Back har beslutat detta yttrande efter föredragning av juristen Sara Markstedt.

POLISMYNDIGHETEN



Tony Back



Sara Markstedt

Kopia till
Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli

